

Asia: VN/23566/2021

Lausuntopyyntö mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamisesta

Taustatiedot

Onko vastaaja:

Ammattijärjestö

Mihin hyvinvointialueeseen vastaaja kuuluu (mikäli vastaaja on kunta tai kuntayhtymä tai hyvinvointialue):

-

Vastaajatahon virallinen nimi:

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot:

Sari Bäcklund-Kajanmaa

Viranomaisille: mahdollisen lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä:

-

1 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut

1.1 Onko sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palveluita koskevan pykälän (sosiaalihuoltolain 2 a §, terveydenhuoltolain 8 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Tavoite tarpeen mukaan annettavasta tarkoituksenmukaisesta palvelusta on kannatettava. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat usein vaikeasti toisistaan erotettavia. Asiakas saattaa hakeutua terveydenhuollon palveluiden piiriin, mutta samalla havaitaankin tarve sosiaalihuollon palveluille. On ensiarvoisen tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen integraatio toimii ja asiakas

saa sen palvelun, jonka hän tarvitsee riippumatta siitä, minne hän on hakeutunut hoitoon. Miten integraatio asiakkaan kannalta käytännössä toteutuu ja miten yhteistyö eri toimijoiden välillä toimii, jää vielä esityksessä auki.

2 Sosiaalihuollon palvelut

2.1 Onko yhteisösosiaalityötä koskevan pykälän (sosiaalihuoltolaki 7 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Yhteisösosiaalityön ottaminen mukaan lainsäädäntöön vahvemmin on hyvä. Erityisesti haavoittuvammassa asemassa olevat ryhmät hyötyvät sosiaalityön jalkautumisesta lähemmäs palvelun tarvitsijaa. Yhteisösosiaalityön avulla voidaan myös nopeammin puuttua asiakkaan tarpeisiin ja ohjata tämä muiden palvelujen piiriin. On kuitenkin varmistettava riittävät resurssit, sillä samalla kun yhteisösosiaalityön asema ja käyttö vahvistuu, vaatii se myös riittävästi työntekijöitä.

2.2 Onko mielenterveyden edistämistä koskevan pykälän (sosiaalihuoltolaki 7 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle vuoden 2023 alusta. Samassa yhteydessä vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä jää kunnille. On varmistettava että hyte-palveluita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Tähän on luotava toimivat rakenteet, jotta vältetään toisaalta turhat päällekkäisyydet ja toisaalta vajeet palveluissa.

2.3 Onko päihdetyön palveluna annettavan päiväkeskustoiminnan ja tilapäisen majoituksen pykälän (sosiaalihuoltolaki 24 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Sinänsä matalan kynnyksen anonyymit palvelut kuten esitetty päiväkeskustoiminta ja tilapäinen majoitus, on kannatettava. Kannamme kuitenkin huolta siitä, miten voidaan auttaa kävijöitä esimerkiksi siinä tapauksessa, että samat asiakkaat käyvät paikalla säännöllisesti. Tämä edellyttäisi sitä, että sama henkilökunta on paikalla, ja kykenee tunnistamaan vakituiset asiakkaat ja selvittämään mahdolliset avuntarpeet. Sosiaalialalla henkilöstön vaihtuvuus on kuitenkin suurta, mikä voi aiheuttaa haasteita tilanteessa, jossa asiakkaita ei rekisteröidä mitenkään. Sekä asiakkaiden että henkilöstön kannalta on tärkeitä, että tällaisessa matalan kynnyksen palvelussa on riittävän kokenutta henkilökuntaa, joka kykenee tunnistamaan asiakkaiden avun tarpeen. Anonyymi asiakkuus voi aiheuttaa riskejä myös silloin, mikäli tiloissa tapahtuu esim. rikollista toimintaa kuten varkauksia tai väkivaltaa asiakkaita tai henkilökuntaa kohtaan.

Pidämme tärkeänä myös sitä, että päiväkeskuksessa ja tilapäisessä majotuksessa on sosiaalialan ammattilaisten lisäksi myös riittävästi terveydenhuollon ammattilaisia. Asiakasryhmässä todennäköisesti on myös asiakkaita, joiden tarve terveydenhuollon palveluille on suuri.

2.4 Ovatko sosiaalipäivystyksen ja terveydenhuollon yhteistyötä koskevaan pykälään (sosiaalihuoltolain 29 a §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi:

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö on välttämätöntä kiireellisissä tilanteissa. Pykälässä täsmennetään johtovastuusta, mikä selkiyttää tilannetta. On kuitenkin varmistettava, että myös käytännössä yhteistyö toimii ja vastuusuhteet ovat selvät.

2.5 Onko äkillisissä järkyttävissä tilanteissa annettavan psykososiaalisen tuen pykälän (sosiaalihuoltolaki 29 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

2.6 Onko päihde- ja riippuvuustyön toteuttamisen pykälän (sosiaalihuoltolaki 33 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Pykälän sisältö on sinällään kannatettava, mutta annettavien palvelujen sisältö ja toteuttajat jäävät jossain määrin epäselväksi lain perusteluissa. Perustelutekstissä todetaan kokemusasiantuntijoiden mahdollinen käyttö prosessissa palveluiden tuottajien tukena ja apuna. On välttämätöntä, että kokemusasiantuntijoille, joiden perustelutekstissä todetaan voivan olla myös omaisia, on riittävät valmiudet ja osaaminen eikä heitä käytetä resurssina tilanteissa, joissa sosiaalialan ammattilaisista on vajetta. JHL pitää tärkeänä, että kokemusasiantuntijoiden lisäksi myös muita riittävän koulutuksen saaneita ammattilaisia voidaan käyttää sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattilaisten tukena. Ennaltaehkäisevät päihde- ja riippuvuustyö on uuden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan kuntien vastuulla. Sen sijaan varsinaiset sote-palvelut siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Integraatio kuntien ja hyvinvointialueiden välillä on keskeistä, jotta pykälän tarkoitus toteutuu esitetyllä tavalla. Esitys saattaa johtaa palvelujen heikentymiseen, mikäli palveluintegraatio ja tuottajien välinen yhteistyö ei toimi saumattomasti. Esityksessä ei myöskään huomioida työterveyshuollon roolia, mikä erityisesti työikäisten kohdalla on merkittävä toimija.

2.7 Onko mielenterveyshuollon toteuttamisen pykälän (sosiaalihuoltolaki 33 c §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Kuten edellä kohdassa 2.6.

2.8 Ovatko omatyöntekijän pykälään (sosiaalihuoltolaki 42 §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Esityksessä lähdetään siitä, että omatyöntekijän tulee olla pääsääntöisesti sosiaalialan ammattihenkilö, mutta myös terveydenhuoltoalan ammattihenkilö voi tarvittaessa tulla kyseeseen. Lasten ja erityistä tukea tarvitsevien kohdalla edellytetään, että omatyöntekijä on sosiaalityöntekijä. Sosionomin koulutus tuottaa pätevyyden suuntautumisvaihtoehdon mukaan mm lastensuojelutyöhön. Emme näe tarkoituksenmukaisena, että sosionomi rajataan ulos lasten tai erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden omatyöntekijänä. Sosiaalityöntekijöitä ei ole nykyisinkään riittävästi ja alalla vaihtuvuus on suurta. Siitäkin syystä sosionomeja tulee voida käyttää täysipainoisesti. Kannatamme sitä, että erityistä tukea tarvitsevien omatyöntekijä on virkasuhteessa.

Lasten ja erityistä tukea tarvitsevien osalta todetaan, että tapaamisia on järjestettävä riittävän usein. Pidämme tätä määrittelyä riittämättömänä. On vaarana, että palvelun järjestäjän taloudelliset resurssit lopulta vaikuttavat siihen, mikä katsotaan riittävän usein tapahtuvaksi tapaamiseksi.

2.9 Onko sosiaalihuoltolakiin ehdotettu sääntely mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta riittävä ja tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

2.10 Puuttuuko sosiaalihuoltolakiin ehdotetusta sääntelystä jotain keskeistä mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta?

Kyllä

Perutelut kyllä vastaukselle:

Sosiaalihuoltolakiin ei esityksen mukaan ole tulossa veloitetta työnohjauksen järjestämisestä sosiaalipalveluissa työskenteleville työntekijöille toisin kuin terveydenhuoltolakiin. Työnohjausta koskevat määräykset on otettava sekä sosiaali- että terveydenhuoltolakiin.

Esityksestä puuttuu myös kokonaan työterveyshuollon rooli. Samoin järjestöjen rooli tulisi nostaa vahvemmin esiin.

3 Terveydenhuollon palvelut

3.1 Onko mielenterveyden edistämistä koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 20 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki muuttaa vastuuta palveluden järjestämisestä vuoden 2023 alusta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut jäävät pääsääntöisesti kuntien vastuulle, mutta yhteistyötä tulee tehdä hyvinvointialueiden kanssa. Mielenterveyspalveluissa ennaltaehkäisy ja mahdollisimman varhainen, matalan kynnyksen puuttuminen on keskeistä. ITyöterveyshuolto on keskeinen toimija myös mielenterveyspalveluissa työikäisten ihmisten kohdalla, mutta tämä näkökulma puuttuu esityksestä kokonaan. Integraatio sekä sosiaali- että terveydenhuollon ja perus- ja erikoissairaanhoidon välillä on olennaisen tärkeää. Samoin kuntien ja hyvinvointialueiden saumaton yhteistyö on edellytys palvelujen oikea-aikaiselle saamiselle.

3.2 Onko mielenterveyspalveluja koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 27 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Esitetyt muutokset ovat pääosin kannatettavia. Palvelujen monimuotoisuus ja eri ammattilaisten ja alojen saumaton yhteistyö on olennainen edellytys palvelujen toteuttamiselle esityksen mukaisena. Integraatio niin perus- kuin erikoissairaanhoidon ja sosiaali- ja terveystieteiden välillä on välttämätöntä. Monimuotoiset palvelut edellyttävät usean ammattilaisen yhteistyötä. Onkin varmistettava se, että työntekijöitä on riittävästi, jotta palvelut voidaan toteuttaa suunnitelmien mukaisesti.

3.3 Onko päihde- ja riippuvuuspalveluja koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 28 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Pidämme hyvänä kokoemusasiantuntijoiden ja omaisten ja läheisten mukaanottamista. Myös eri alojen ammattilaisia tulee voida käyttää silloin kun se on tarkoituksenmukaista asiakkaan kokonaisvaltainen tilanne huomioiden. Työterveyshuollon rooli puuttuu esityksestä.

3.4 Onko opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoa opioidilääkkeillä koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 28 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

3.5 Onko kiireellistä hoitoa koskevaan pykälään (terveydenhuoltolaki 50 §) ehdotettu lisäys tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

3.6 Ovatko terveydenhuollon ja sosiaalipäivystyksen yhteistyötä koskevaan pykälään (terveydenhuoltolaki 50 a §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yhteistyö sosiaalipäivystyksessä on tärkeää. On hyvä, että kiireellisten tilanteiden ensivaiheen johtovastuu selkeytetään sosiaalipäivystykselle

3.7 Onko äkillisissä järkyttävissä tilanteissa annettavan psykologisen tuen pykälän (terveydenhuoltolaki 50 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

3.8 Onko sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymää hoitoa huumausainerikoksissa koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 78 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

3.9 Onko työnohjausta koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 78 c §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Esitys on kannatettava. Työnohjaus on sisällytettävä myös sosiaalihuoltolakiin koskemaan sosiaalipalveluja. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstöstä on pulaa ja on tärkeää, että ammattilaisille tarjotaan riittävästi tukea ja välineitä työhönsä.

3.10 Onko terveydenhuoltolakiin ehdotettu sääntely mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta riittävä ja tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Pidämme tärkeänä, että palveluita annetaan tarkoituksenmukaisesti. On kuitenkin olennaista, että samalla varmistetaan että henkilöstöä on saatavilla riittävästi toteuttamaan suunnitellut palvelut.

3.11 Puuttuuko terveydenhuoltolakiin ehdotetusta sääntelystä jotain keskeistä mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta?

Kyllä

Perustelut kyllä vastaukselle:

Esityksestä puuttuu sekä työterveyshuollon että järjestöjen rooli palvelujen tuottajana. Nämä pitäisi merkittävinä toimijoina nostaa vahvemmin esiin. Kaikkiaan palveluintegraatio ja saumaton siirtyminen palveluiden välillä on keskeistä, jotta asiakkaan palvelutarpeeseen voidaan vastata mahdollisimman hyvin.

4 Mielenterveyslaki

4.1 Ovatko ohjausta ja valvontaa koskevaan pykälään (mielenterveyslaki 2 §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

4.2 Onko tahdosta riippumattoman hoidon järjestämistä koskevan pykälän (mielenterveyslaki 3 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

4.3 Onko opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoa koskevan pykälän (mielenterveyslaki 6 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

5 Päihdehuoltolaki

5.1 Onko mielestänne perusteltua, että mahdollisuus määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon väkivaltaperusteella poistettaisiin?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

6 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista

6.1 Ovatko Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

7 Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista

7.1 Ovatko ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain 2 §:ään ehdotetut muutokset perusteltu?

Kyllä pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

On varmistettava, että myös ikääntyneillä on oikeus käyttää tarvitsemiaan talveluita eikä ketään rajata ikäperusteisesti ulos. Ikääntyneiden päihde- ja riippuvuusongelmat sekä mielenterveyden ongelmat ovat lisääntyneet. On tärkeää, että myös iäkkäiden talvelutarve huomioidaan ja pääsy talvelujen piiriin täysimääräisesti huomioidaan.

8 Laki Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä

8.1 Ovatko Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain 1 §:ään ehdotetut muutokset perusteltu?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

9 Huumausainelaki

9.1 Ovatko huumausainelain 4 §:n 2 momenttiin ehdotetut muutokset perusteltu?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

10 Laki Vankiterveydenhuollon yksiköistä

10.1 Onko Vankiterveydenhuollon yksiköistä annettuun lakiin ehdotettu uusi 16 a § perusteltu?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

11 Siviilipalveluslaki

11.1 Ovatko siviilipalveluslain 93 §:ään ehdotetut muutokset perusteltu?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

12 Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

12.1 Ovatko henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 35 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

Ei kantaa

Perustele tarvittaessa kantasi:

-

13 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

13.1 Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Esityksessä jää jonkin verran epäselväksi se, miten asiakasmaksuja voidaan periä. Esimerkiksi päiväkeskustoiminta on säädetty maksuttomaksi, mutta toisaalta todetaan, että mikäli hyvinvointialue järjestää 'samoissa tiloissa muuta järjestettyä toimintaa kuten lounasta' näistä voidaan periä maksu. On tärkeää, että viimesijaiset palvelut ovat käyttäjille kaikilta osin maksuttomia. Erityisesti mielenterveys- ja päihdepalvelujen maksuttomuus tulisi olla mahdollisimman laaja, koska näiden palvelujen tarpeeseen liittyy usein myös heikko maksukyky.

14 Vaikutusten arviointia, toimeenpanoa ja aikataulua koskevat kysymykset

14.1 Ovatko arviot esityksen kustannusvaikutuksista mielestänne realistiset?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Kun puhutaan sosiaali- ja terveyspalveluista, ei kustannuksia voida tarkastella lyhyellä aikavälillä. Ensivaiheessa uudet palvelut voivat lisätä kustannuksia, mutta erityisesti ennaltaehkäisyyn ja varhaisen vaiheen oikea-aikaiseen palvelutarjontaan panostaminen säästää kustannuksia pidemmällä aikavälillä. Esityksessä ei ole riittävästi huomioitu kustannuksia kokonaisuudessaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kohdalla tulisikin puhua enemmän vaikuttavuudesta kuin kustannustehokkuudesta.

14.2 Ovatko arviot lapsivaikutuksista mielestänne realistiset?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Lapsivaikutusten kohdalla tilanne on sama kuin edellä eli lyhyellä aikavälillä panostaminen varhaisen vaiheen palveluihin voi lisätä kustannuksia, mutta pidemmällä tähtäimellä ne maksavat itsensä takaisin. Lisäksi vanhemmille annettavat palvelut vaikuttavat myös siihen, minkälaiseksi lasten tilanne palvelujen tarpeen suhteen muodostuu.

14.3 Ovatko arviot muista vaikutuksista mielestänne realistiset?

Ei pääosin

Perustele tarvittaessa kantasi:

Vaikutusarvioinneissa on käytännössä ohitettu vaikutukset esimerkiksi kolmannen sektorin järjestöihin, jotka tuottavat suuren osan erityisesti sosiaalipalveluista. Näiden rooli on keskeinen ja järjestöjen toimintaedellytykset on varmistettava kun sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen uudistuu.

Myöskään henkilöstövaikutuksia ei ole juurikaan käsitelty. Kohdassa 'Vaikutukset työllisyyteen ja työelämään' on lyhyesti todettu, että sosionomeja ja sairaanhoitajia tullaan tarvitsemaan jonkin verran enemmän. Henkilöstövaikutukset tulisi arvioida myös siltä osin, miten esitetyt muutokset vaikuttavat työjärjestelyihin, työnsisältöihin ja erityisesti mitä vaikutuksia tällä arvioidaan olevan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattialuksista on huutava pula, joten näitä ammattiryhmiä koskevissa lakiesityksissä tulisi arvioida kattavammin myös vaikutukset henkilöstöön.

14.4 Kommentit koskien ehdotusta lakimuutosten voimaantuloajasta 1.1.2023 ja muutosten toimeenpanoa?:

Ehdotetut muutokset tulevat lisäämään tarvetta sosiaali- ja terveydenhoidon ammattilaisille. Kun näistä on pulaa jo nyt ja kun lisäksi 1.1.23 tulee voimaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon mittava järjestämisuudistus, on esitetty ajankohta melko kunnianhimoinen. Ennen velvoittavaa lainsäädäntöä, pitää olla realistinen arvio myös siitä, että se kyetään toteuttamaan.

15 Asetusluonnokset

15.1 Kommentit koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi mielenterveysasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta?

-

15.2 Kommentit koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi päihdehuoltoasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta?

-

15.3 Kommentit koskien ehdotusta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi hyväksyttävästä hoidosta huumausainerikoksissa?

-

16 Mahdolliset muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen

16.1 Mahdolliset muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen:

Esitys on pääosin kannatettava. On tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö on yhdenmukaista ja että palveluiden saamisen perusteet on määritelty selkeästi.

Henkilöstö on keskeinen voimavara sote-palveluissa. Jotta palvelut voidaan toteuttaa suunnitellusti, on keskeistä varmistaa että henkilöstöä on riittävästi toteuttamaan niitä. Tällä hetkellä sote-henkilöstöstä on pulaa lähes kaikissa tehtävissä ja ammattiryhmissä. Onkin tärkeää, että lainsäädäntöä uudistettaessa muistetaan myös varmistaa keinot, joilla henkilöstön saatavuus varmistetaan.

Esityksestä puuttuu kokonaan työterveyshuollon rooli ja sen merkitys osana työikäisten palveluita. Työterveyshuoltoa voidaan käyttää huomattavan laajasti työikäisten päihde- ja mielenterveyden palveluissa, mikä olisi syytä ottaa huomioon lain jatkovalmistelussa.

Bäcklund-Kajanmaa Sari
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry